

Credința și fapta

Foaie duminicală a parohiei "Toma Cozma"

EVANGHELIA ZILEI MATEI 6,14-21

14. Că de veți ierta oamenilor greșelele lor, ierta-va și vouă Tatăl vostru Cel ceresc;
15. Iar de nu veți ierta oamenilor greșelele lor, nici Tatăl vostru nu vă va ierta greșelele voastre.
16. Când postiți ,nu fiți triști ca fățarnicii ; că ei își smolesc fețele, ca să se arate oamenilor că postesc. Adevărat grăiesc vouă, și-au luat plata lor .
17. Tu însă, când postești, unge capul tău și fața ta o spală,
18. Ca să nu te arăți oamenilor că postești, ci Tatălui tău care este în ascuns, și Tatăl tău, Care vede în ascuns, îți va răsplăti ție.
19. Nu vă adunați comori pe pământ, unde molia și rugina le strică și unde furii le sapă și le fură.
20. Ci adunați-vă comori în cer, unde nici molia, nici rugina nu le strică, unde furii nu le sapă și nu le fură .
21. Căci unde este comoara ta , acolo va fi și inima ta .

FAPTELE APOSTOLILOR Romani XIII,11-14

11. Și aceasta, fiindcă știți în ce timp ne găsim, căci este chiar ceasul să va treziți din somn ; căci acum mântuirea este mai aproape de noi, decât atunci când am crezut.
12. Noaptea e pe sfârșite ; ziua este aproape. Să lepădăm dar lucrurile întunericului și să ne îmbrăcăm cu armele luminii.
13. Să umblăm cuviincios, ca ziua: nu în ospețe și în beții, nu în desfrânări și în fapte de rușine, nu în ceartă și în pizmă ;
14. Ci îmbrăcați-vă în Domnul Iisus Hristos și grija de trup să nu o faceți spre poftă .

SFINȚII PATRUZECI DE MUCENICI DIN SEVASTIA

Acești patruzeci de mucenici au trăit pe vremea crudului împărat Licinius (308-324), toți din părțile Capadochiei fiind cu neamul, și toți din aceeași ceată la oaste . Patruzeci de ostași creștini , bărbați viteji și vrednici în războaie, iar conducătorul lor era Agricola, om păgân și rău din fire și locul slujbei lor era cetatea Sevastiei, din Armenia.

Deci aflând Agricola de credința lor creștină, a dat poruncă să fie aduși în fața lui (continuare în pag .2)



PENTRU POST

(urmăre din pag 1)

și le-a spus :” Cum v-ați arătat ascultători către mai marii voștri în războaie, așa să ascultați și acum porunca împăratului, aducând jertfă zeilor “. La acest îndemn , Chirion, căpetenia celor patruzeci a răspuns : “Cum am luptat și am biruit pe vrăjmași, pentru împăratul pământesc,tot așa, vom și vom lupta pentru Împăratul ceresc, împotriva vrăjmașilor Lui “.

Pentru acest răspuns, au fost închiși în temniță, ca să se răzgândească. Dar ei n-au încetat a se ruga fierbinte lui Hristos, să-i întărească pentru marturisirea cea adevărată. Drept aceea, toate amăgirile, toate făgăduințele și toate amenințările nu i-au clintit în credința lor .Deci , venind în Sevastia un mare conducător de oaste, anume Lizie, acesta le-a poruncit, din nou, să aducă jertfă zeilor.Cu aceeași nestrămutată credință, ostașii creștini s-au împotrivit. Înfricați peste fire, căpeteniile au poruncit să fie dezbrăcați și siliți să intre într-un iaz, care era aproape înghețat, că era iarnă, iar pe maluri au pus păzitori, ca nimeni din ei să nu fugă . Și , iată, unul din ostași, nemaiputând îndura gerul, a primit să aducă jertfa ce i se cerea; dar ieșind din iazul înghețat și intrând în baia caldă ,anume pregătită , acesta a murit îndată, în vreme ce Mucenicii, după o noapte întreagă, petrecută în iazul înghețat, erau încă vii și se rugau .

Aceasta văzând, temnicerul Aglaie a avut un vis și un tainic îndemn și, mărturisind cu glas tare: ” Și eu sînt creștin “, a sărit în apa cea înghețată , făcându-se partaș muceniceștilor patimi și întregind ceata celor patruzeci, în locul celui ce se lepădase de Hristos . Au fost, apoi, scoși din apă și li s-au sfărâmat gleznele cu ciocane grele și, fiind arși de vii, au primit cununa Mucenicilor . Iar numele lor este: Kirion, Candid, Domnos, Isihie, Iraclie, Smaragd, Evnichie, Valent, Vivian, Claudie, Prisc, Teodul , Evtihie, Ion, Xantie, Ilian, Sisinie, Aghie, Alexandru, Ilie, Gorgonie, Teofil, Dometian, Gaiie, Leontie, Atanasie, Chiril, Sacherdon, Nicolae, Valerie, Filoctimon, Severian, Hudion, Meliton și Aglaie.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne miluiește-ne și ne mântuiește pe noi. Amin.
(fragment din PROLOAGELE, vol. II, pag572).

- Dacă ai credință , pentru ce trebuie să mai postești ? m-ar putea întreba cineva.

- Pentru ca împreună cu credința postul ne dă mai mare putere. Postul sădește în sufletul omului filozofie, face din om înger, doboară puterile cele netrupești; dar nu postul singur, ci e nevoie și de rugăciune; și în primul rând de rugăciune.

Să-ți arăt la câte bunătăți dă naștere rugăciunea unită cu postul! Omul care se roagă cum trebuie și postește nu are nevoie de multe lucruri; iar omul care nu are nevoie de multe lucruri nu poate îndrăgi banii și averile, ci este înclinat spre milostenie. Cel care postește este ușor și înaripat; se roagă cu mintea trează, postul stingge poftele cele rele, pogoară mila lui Dumnezeu, smereste sufletul îngâmfat. De aceea și apostolii posteau aproape totdeauna. Cel care se roagă și postește are două aripi și este mai ușor decât vântul. Când se roagă nu cască, nu se întinde, nu amortește, cum pătesc cei mai mulți, ci este mai iute ca focul și este mai presus de pământ. De aceea mai cu seamă unul ca acesta este dușman și vrăjmaș demonilor. Nimic nu este mai puternic ca un om care se roagă cum trebuie. Dacă o femeie a avut puterea să înduplece pe un judecător crud, care nici de Dumnezeu nu se temea și nici de oameni nu se rușina¹ ,cu mult mai mult va atrage asupra sa mila lui Dumnezeu cel care se roagă neîncetat Lui, care-și înfrânează pântecul și alungă de la el desfătarea și îmbuibarea.

Dacă îți este trupul neputincios și nu poți posti neîncetat, nu îți este neputincios ca să te rogi, nici fără putere ca să disprețuiești poftele pântecelui. Chiar dacă nu poți să postești, totuși poți să nu te îmbuibezi. Nu-i puțin lucru și acesta, nici departe de post, ci în stare să pună capăt furiei diavolului. Că nimic nu este atât de plăcut diavolului, ca desfătarea și beția, pentru că ele sunt izvorul și mama tuturor păcatelor. Cu beția și îmbuibarea i-a făcut odinioară diavolul pe iudei să se închine la idoli² . Cu ele a aprins în sodomeni pofte nelegiuite³ , că spune profetul: “Aceasta este fărădelegea sodomenilor, se răsătau întru mândrie, în îmbuibare cu pâine și în desfătări “⁴ . Cu ele a pierdut diavolul pe nenunțați alții și i-a aruncat în iad .Ce rău nu săvârșesc beția și desfătarea? Unul ca acesta nu se deosebește de un îndrăcit: este tot atât de nerușinat , tot atât de furios. (**Omiliu la Matei**-Sf. Ioan Gura de Aur, Scrieri III, colecția PSB, pag667)

¹ Luca 11,2-8

² Ies.32,1-6.

³ Fac. 19, 4-8.

⁴ Iez, 16, 49.

Exegeză la Evanghelia zilei

Pericopa evanghelică cuprinde un fragment din cuvântarea Mântuitorului în care ne arată cum trebuie să ne comportăm. Sfântul Ioan Gură de Aur interpretează textul astfel:

“Că de veți ierta oamenilor greșelele lor, ierta-va și vouă Tatăl vostru Cel ceresc; de nu veți ierta oamenilor greșelele lor, nici Tatăl vostru nu vă va ierta greșelele voastre.”

Amintește iarăși de ceruri și de Tatăl, pentru ca să ne facă să ne rușinăm, dacă, fiind copiii unui astfel de Tată, ne purtăm ca fiarele și dacă, fiind chemați să fim locuitori ai cerului, avem gânduri pământești și lumești. Că trebuie să fim copiii Lui nu numai prin har, ci și prin fapte! Nimic nu ne face atât asemenea cu Dumnezeu cât iertarea celor ce ne-au făcut rău și ne-au nedreptățit, așa precum ne-a învățat mai înainte, când a spus că Tatăl răsare soarele și peste râi și peste buni¹. Tot în acest scop, Domnul, în fiecare din cererile Rugăciunii Domnești, ne poruncește să facem în comun rugăciunile, spunând: *“Tatăl nostru”*; și *“Facă-se voia Ta, precum în cer și pe pământ”*; și *“Dă-ne nouă pâinea”* și *“Și nu ne duce pe noi în ispită”*; și *“Și ne izbăvește”*. Peste tot, poruncind acestea, Domnul folosește pluralul pentru că rugându-ne să nu avem nici o urmă de ură împotriva fratelui nostru.

De ce pedeapsă n-am fi vrednici dacă, după toate aceste îndemnuri, nu numai că nu iertăm pe dușmanii noștri, ci mai și rugăm pe Dumnezeu să-i pedepsească? Și călcăm această poruncă ca și cum am vrea să facem în ciuda lui Dumnezeu, deși Dumnezeu face totul și nu precupețește nimic numai și numai să nu ne dușmănim unii cu alții. Și pentru că rădăcina tuturor bunătăților este dragostea, Domnul strânge tot ce o vatămă, ca să ne apropie și să ne unească pe unii cu alții. Nu este, nu este nimeni, fie tată, fie mamă, fie prieten, oricine ar fi, care să ne iubească atât ca Dumnezeu, Cel ce ne-a făcut! Și asta se vede și din binefacerile pe care ni le face zilnic și din poruncile pe care ni le dă. Iar dacă-mi vorbești de supărările, de durerile și de necazurile pe care le ai în viață, gândește-te de câte ori păcătuiești față de El în fiecare zi și nu te mai mira chiar dacă vin peste necazuri și mai mari decât acestea; ci atunci miră-te, atunci minunează-te, când te bucuri de vreun bine! Așa noi vedem numai necazurile ce vin peste noi, dar păcatele pe care le facem în fiecare zi, pe acelea nu le vedem. De aceea ne supărăm. Dar dacă am ține socoteală precisă de toate păcatele noastre, pe care le facem numai într-o singură zi, atunci ne-am da bine seama de câte păcate sîntem vinovați.

Ca să te împaci cu dușmanul tău nu trebuie să străbați mări, nici să faci drumuri lungi, nici să treci munți, nici să cheltuiești bani, nici să-ți chiniești trupul, ci e de ajuns numai să voiești și ți s-au iertat toate păcatele. Ce nădejde de mîntuire mai poți avea când tu numai că nu ierți pe dușmanul tău, dar mai rogi și pe Dumnezeu să-l pedepsească, când îl superi pe Dumnezeu tocmai atunci când cauți să ți-L faci îndurător, când ieși chip de rugător, dar din gura ta ies urlete de fiară sălbatică și ascuți împotriva ta însuși săgețile celui rău?

Să punem, dar, capăt acestei boli, acestei nebulii! Să arătăm dușmanilor noștri toată dragostea poruncită de Hristos, ca să fim asemenea Tatălui nostru celui din ceruri!

“Cînd postiți, nu fiți triști ca fățarnicii; că ei își smolesc fețele, ca să se arate oamenilor că postesc.” Bine ar fi ca la auzul acestor cuvinte să suspinăm și să plîngem cu amar! Că nu numai îi imitam pe fățarnici, dar îi și întrecem. Domnul nu s-a mărginit să spună numai atât că aceia care arată lumii că postesc sînt niște fățarnici, ci, voind să-i mustre mai mult, le spune “că-și smolesc fețele”, adică și le strică și le pocesc. Dacă este pocire a chipului ca de dragul slavei deșarte să arăți lumii un chip gălbejit, ce putem spune de femeile care-și strică chipurile lor cu farduri și cu încondeierile ochilor spre vătămarea tinerilor desfrînați? Cei ce-și smolesc fețele lor se vatămă numai pe ei înșiși; femeile acestea, însă, și pe ele și pe cei ce le privesc. De aceea trebuie să fugim cu toată sîrgința și de un păcat și de altul.

“Nu vă adunați comori pe pămînt”

Pentru că Hristos izgonise boala slavei deșarte, era potrivit să vorbească și de sărăcia de bună voie. Nimic nu ne face să iubim atât de mult banii ca dragostea de slavă! Pentru dragostea de slavă oamenii au în jurul lor turme de robi, roiuri de eunuci, cai îmbrăcați în aur, mese de argint și celelalte pe care le născocesc mai de batjocură decât acestea! Că nu le născocesc ca să împlinescă o lipsă, nici ca să le facă plăcere, ci ca să le arate altora!

“Căci unde este comoara ta, acolo va fi și inima ta.”

Domnul îți spune: “Dar, chiar dacă averea ta nu-i mâncată nici de molii și nu-i furată nici

¹ Matei 5,45

de hoți, paguba ta e foarte mare: ești pironit de cele de jos, schimbi libertatea cu robia, pierzi averile cele cerești, nu mai poți gândi cele înalte, ci totdeauna bani, dobânzi, împrumuturi, câștiguri și afaceri înrobitoare”.

Poate fi, oare, o ticăloșie mai mare? Un om ca acesta este într-o stare mai rea decât un rob; își pune pe umeri cea mai cumplită tiranie, își vinde cel mai mare bun al său: noblețea de om și libertatea. Orice ți-ar spune cineva nu poți auzi nimic din cele ce-ți sunt de folos, pentru că mintea ți-i pironită de bani. Ca pe un câine legat de mormânt ca să-l păzească, tirania averilor te ține legat mai cumplit decât lanțul, latră la toți care se apropie; un singur gând te stăpânește neconținut: să păstrezi pentru alții cele adunate. Poate fi, oare, o mai mare ticăloșie?

(OMILII LA MATEI -SFRIOAN GURĂ DE AUR)

MINUNI DIN ZILELE NOASTRE

CURĂȚIREA CEPEI FĂRĂ LACRIMI

La zece kilometri sud de localitatea Kymi, pe un delușor frumos, se află satul Oxyolithos (Grecia). Denumirea lui se datorează unei stânci ascuțite care se înalță deasupra satului. Acolo la 15 august se adună o mulțime de lume. În spatele vechii biserici a Adormirii Maicii Domnului, pe numeroase mese de ciment se așează stufat gustos de vițel. Este o datină străveche. Chiar și în zilele grele ca acelea din timpul ocupației au păstrat-o. Străinilor, masa li se oferă gratuit. Este prezent acolo și Mitropolitul din ținut, ca să binecuvinteze “mâncarea și băutura”. În “băutura” se include vinul bun. Toate sunt gustoase și binecuvântate.

Cea mai vizibilă binecuvântare se manifestă în ajunul sărbătorii, când numeroase femei din sat curăț cam o tonă de ceapă. Ceapă cât încape în peste o sută de cazane de mâncare. Este binecuvântarea Celei pline de har! Acasă la ele, din aceeași ceapă, poate fiecare să curețe și le dau lacrimile. Aici însă este vorba de curățirea atâtor saci de ceapă și nu iese nici o lacrimă!

Este un miracol. O minune, pe limba poporului. Foarte de înțeles și foarte impresionantă. Așa ceva se întâmplă și la alte sărbători ale Bisericilor Ortodoxe. Dumnezeu trimite poporului ortodox multe semne supranaturale. De pildă la Kalivia Lavrion, la Biserica Arhanghelilor Mihail și Gavriil, la curățitul cepei pentru stufat, nu este nici pomeneală de lacrimi! S-a întâmplat și o dată a mea să curăț odată (7 noiembrie-Ajunul Arhanghelilor) și să mi-o relateze această când eu i-am pomenit de cazul de la Oxyolithos.

INSULA CARE NU MAI ARE ȘERPI

Printre insulele din Egee, există și mica dar vestita insulă a Pescarilor (Amintește-ți de cuvintele: “Pe spinarea neagră a pescarilor...”). Acolo demult era o mănăstire în ținutul “Fidolaccos”(Grota șerpilor), închinată Sfintei Kioura, adică Sfintei Matrona.

Așa cum o arată și denumirea, în acele părți se găseau șerpi din abundență. Astfel, cândva, la o Sfântă Liturghie, un șarpe mic a căzut în Potirul cu Sfânta Împărtășanie. Preotul, îndată ce l-a văzut, a fost cuprins de groază. Ce să facă? Să-l arunce, nu putea, pentru că șarpele sorbise din Sfânta Împărtășanie. A fost nevoit să-l mănânce!

Însă atât de mult s-a consumat sufletește și a fost atât de indignat, încât l-a rugat pe Dumnezeu cu strigăt răsunător, să-i facă pe șerpi să dispară din insulă. Și rezultatul a fost acesta: din acea clipă și până astăzi nu mai există în insula Psaras nici urmă de șarpe. Incredibil dar adevărat! De multe ori aduceau șerpi, de probă, din insulele vecine și îndată ce făceau trei-patru metri pe țărnam, mureau.

Învățătorul Dimitriou Gr.Spanou, în cartea “Folclorul din Psaras” -Atena, 1962 -scria: “Dacă cumva cu scorburile de copaci, pe care le duc valurile la la Psaras, se transportă și șerpi odată cu ele, aceștia nu pot să trăiască, ci mor de îndată ce debarcă pe uscat. Mulți străini care vizitează Insula Psaras, iau țărână de la bisericuța cu pricina, numită Fidolaccos, și o duc în alte locuri din Grecia, unde în mod paradoxal, dispar șerpii din casele în care așează sau împrăștie această țărână. Acest lucru l-a constatat și cel ce a scris aceste rânduri. După ce a așezat în cele patru colțuri ale casei părintești “țărâna șerpilor”, șarpe nici nu a mai apărut. Când mai pe urmă s-a reparat casa și “țărâna șerpilor” s-a împrăștiat, au apărut iar șerpii”(pag.76). (fragmente din “Minunea credinței” de arhimandrit Daniil Gouvalis).